

ANALIZA STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI NA
TERENIE GMINY WIĘCBORK
ZA 2014 ROK

Więcbork 2015 r.

1. Wprowadzenie

1.1 Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Więcbork, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1.2 Podstawa prawna

Analizę sporządzono na podstawie art. 9tb ust. 1 z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 poz. 1399) gdzie określony został wymagany zakres takiej analizy.

Zakres przedmiotowej analizy pokrywa się z rocznym Sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 cyt. ustawy, celem jego przedłożenia marszałkowi województwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

2. **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania**

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku, jako przetwarzanie rozumie się proces odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Na terenie Gminy Więcbork nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z zawartą umową z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Więcborku wszystkie odpady zmieszane przekazywane były w 2014 r. do regionalnych instalacji przetwarzających odpady komunalne wskazanych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2023.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości obowiązanych jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przekształcenia odpadów komunalnych (tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach). Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

W planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2012-2017 z perspektywą na lata 2018-2023 Gmina Więcbork znajduje się na terenie Regionu Tucholsko Grudziądzkiego gdzie znajdują się trzy instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, które zapewnią, po przebudowie: mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów, przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowanie odpadów:

- **Bładowo gm. Tuchola** „mały RIPOK” projektowany w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, kompostowania odpadów zielonych i składowiska. W 2015r. instalacja zostanie oddana do użytku. Instalacja ta jest instalacją istniejącą opartą o małą ręczną sortownię odpadów selektywnie zebranych oraz składowisko odpadów. Instalacja będzie spełniała, po rozbudowie wszystkie kryteria RIPOK. Zarządzającym jest Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi Sp. z o.o. ul. Świecka 68, 89-500 Tuchola.

- **Zakurzewo gm. Grudziądz** „duży RIPOK” w trakcie budowy części biologicznej przetwarzania odpadów komunalnych i kompostowania odpadów zielonych. Instalacja w Zakurzewie jest instalacją istniejącą opartą o sortownię i „pryzmę energetyczną”. Zakład jest w trakcie rozbudowy. Będzie to zakład oparty na mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu. Biologiczne przetwarzanie będzie prowadzone w procesie kompostowania. Będzie ona spełniała po rozbudowie wszystkie kryteria RIPOK. Zarządzającym są Miejskie Wodociągi i Oczyszczalnia Sp. z o.o. ul. Mickiewicza 28/30, 86-300 Grudziądz.

- **Sulnówko gm. Świecie** „mały RIPOK w trakcie budowy. Jest to instalacja istniejąca oparta o sortownię odpadów selektywnie zebranych i kompostowanie odpadów zielonych oraz składowisko odpadów. Będzie spełniała po rozbudowie, wszystkie kryteria RIPOK. Zarządzającym jest Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „EKO-Wisła” Sp. z o.o. Sulnówko 74, 86-100 Świecie.

Instalacje zastępcze:

Instalacjami zastępczymi są w pierwszej kolejności instalacje regionalne w tym samym regionie gospodarki odpadami komunalnymi i mogą one wzajemnie pełnić funkcję instalacji zastępczej. Z uwagi na układ komunikacyjny i znaczące odległości zaleca się by w pierwszej kolejności instalacjami zastępczymi były:

- dla instalacji w Zakurzewie koło Grudziądza – Sulnówko koło Świecia w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania odpadów zielonych oraz składowania, oraz Bładowo koło Tucholi w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania odpadów zielonych oraz składowania,

- dla instalacji w Sulnówku koło Świecia – Zakurzewo koło Grudziądza w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania odpadów zielonych oraz składowania oraz Bładowo koło Tucholi w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zielonych oraz składowania,

Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, najlepszą metodą zagospodarowania odpadów zielonych, jest ich kompostowanie w przydomowym kompostowniku, czyli w miejscu ich wytwarzania.

- dla instalacji w Bładowie koło Tucholi – Sulnówko koło Świecia w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania odpadów zielonych oraz Zakurzewo koło Grudziądza w zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zielonych oraz składowania.

Do czasu rozbudowy instalacji regionalnych funkcję instalacji zastępczej w zakresie składowania odpadów oraz przetwarzania mechanicznego zmieszanych odpadów komunalnych pełni instalacja w Nowym.

Dopuszcza się przekazywanie odpadów (w przypadku awarii lub innych zdarzeń uniemożliwiających przyjmowanie odpadów) do instalacji regionalnych w sąsiednich regionach gospodarki odpadami, zgodnie z zasadą bliskości lub ekonomicznej efektywności.

W regionie nie przewiduje się innych, przyszłych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, ponad wyznaczone.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, odpady powinny być w pierwszej kolejności poddane odzyskowi, a składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe. Ponadto zgodnie z art. 105 ust 1 tejże ustawy odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego, w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

W związku z powyższym zgodnie z ustawą o odpadach, od roku 2013 cały strumień odpadów komunalnych zmieszanych o kodzie 20 03 01 powinien być przekazywany na sortownie odpadów, a następnie tylko frakcje pod kodem 19 nienadające się do odzysku powinny być przekazywane do składowania – jednak tylko na instalacje o statusie RIPOK.

Moc przerobowa instalacji w regionie, po przebudowie będzie wystarczająca i pozwoli na przetwarzanie ok 120% odpadów wytwarzanych w regionie.

Masa odpadów komunalnych wytworzonych w regionie Tucholsko-Grudziądzkim wraz z limitami składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji – prognoza na lata 2013 - 2020 (Mg).

Region Tucholsko-Grudziądzki	2013	2014	2018	2020
Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych	78808	79700	86561	86548
Prognoza ilości wytwarzanych komunalnych odpadów ulegających biodegradacji	42343	42822	46509	46502
Ilość komunalnych odpadów ulegających biodegradacji dopuszczalnych do składowania	17178	17178	13742	12024
Ilość komunalnych odpadów ulegających biodegradacji do przetworzenia	25166	25645	32767	34478

W roku 2014 strumień odebranych odpadów komunalnych w gminie Więcbork zmieszanych wynosił **2220,00 Mg**, które zostały przekazane w całości na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bładowie, gmina Tuchola.

Odpady zielone w roku 2014 przekazywane były do miejsc odzysku, tj. na kompostownie w Zakurzewie, gmina Grudziądz. W roku 2014 ilość przekazanych odpadów zielonych wynosiła łącznie **27,90 Mg**.

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne dla gminy Więcbork w roku 2014 wynikały z realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów. W celu wywiązania się ustawowego obowiązku prowadzenia PSZOK istnieje w dalszym ciągu konieczność ponoszenia kosztów eksploatacyjnych a w szczególności zakupu pojemników i kontenerów do segregacji odpadów komunalnych.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty po stronie Gminy Więcbork związane z obsługą systemu gospodarowania odpadów komunalnych wyniosły **1 013 231,64 zł.**, co stanowi: odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz ich przekazaniem do miejsc odzysku czy unieszkodliwienia **850 283,74 zł**, kampania informacyjna przeprowadzona na terenie gminy **1 126,98 zł**, utrzymanie PSZOK w Dalkowie **59 609,71 zł**, wynagrodzenie pracowników **79 339,88 zł** oraz wydatki administracyjne (szkolenia, programy komputerowe, płatności masowe, przesyłki pocztowe, wyposażenie biura, materiały biurowe, itp.): na łączną kwotę **22 871,33 zł**.

LP.	ELEMENTY SKŁADOWE KOSZTÓW	KOSZTY 2014 R.
1.	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	850 283,74 zł
2.	Kampania informacyjna	1 126,98 zł
3.	Koszty utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych	59 609,71 zł
4.	Koszty administracyjne (szkolenia, programy komputerowe, płatności masowe, przesyłki pocztowe, wyposażenie biura, materiały biurowe, itp.)	22 871,33 zł
5.	Wynagrodzenia pracowników	79 339,88 zł
	OGÓLEM	1 013 231,64 zł

Informacje dodatkowe:

Należności za 2014 rok: **1 214 850,73 zł**

Wpłaty za 2014 rok: **1 095 540,79 zł**

Zaległości za 2014 rok: **- 119 309,94 zł**

Edukacja:

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku, Krajeński Park Krajobrazowy oraz Urząd Miejski w Więcborku zorganizowali ekohappening zatytułowany „EkoStacja Więcbork” dla klas 1-6 szkół podstawowych z Gminy Więcbork. Klasy wzięły udział w następujących konkursach: najdłuższy EkoWęż wykonany z plastikowych butelek, Eko Rymowanka oraz zebranie jak największej ilości zużytych baterii. Jednym z punktów była również prezentacja Systemu gospodarowania odpadami w Gminie Więcbork, EkoSkecz, ekologiczne konkurencje sportowe. Nagrody, gadżety i poczęstunek został ufundowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, Krajeński Park Krajobrazowy w Więcborku, Urząd Miejski w Więcborku oraz Gminny Ośrodek Kultury w Więcborku. Ciekawa forma jaką był Festiwal Ekologiczny „EkoStacja” dla najmłodszych miał na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie segregowania odpadów komunalnych, przez zabawę dzieciom zostały utrwalone te zasady.

5.Liczba mieszkańców Gminy Więcbork

Liczba mieszkańców w gminie Więcbork według ewidencji ludności w roku 2013 i 2014 wyniosła:

Gmina	2013	2014
miasto	5 802	5 764
wieś	7 495	7 480
ogółem	13 297	13 244

Według danych uzyskanych z Ewidencji Ludności Gmina Więcbork liczy **13 244** zameldowanych mieszkańców na dzień **31.12.2014r.** w tym: miasto – **5 764**, wieś – **7 480**.

Różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z kontynuacji nauki przez uczniów i studentów poza miejscem stałego zameldowania, osoby czynne zawodowo, wykonujące pracę poza miejscem zamieszkania, osoby przebywające za granicą posiadające stałe zameldowanie na terenie gminy. Weryfikacja różnicy pomiędzy osobami zameldowanymi a zamieszkującymi odbywała się i była wyjaśniana na bieżąco podczas składania deklaracji w Urzędzie Miejskim w Więcborku. W przypadku wątpliwości, co do danych zawartych w deklaracji, właściciele nieruchomości zostali wezwani do urzędu, w celu złożenia wyjaśnień.

Liczba złożonych deklaracji w roku 2013 i 2014 wyniosła:

Gmina	2013	2014
miasto	1 600	1 646
wieś	1 807	1 848
ogółem	3 407	3 494

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi systemem zostało objętych **10 443** mieszkańców (na dzień 31.12.2014r.).

Liczba osób zadeklarowała sposób zbierania odpadów komunalnych:

- selektywnie: **8 313**,
- nieselektywny (zmieszany): **2 130**.

Ilość właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne: **3 447**.

Powyższa różnica ilości właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne a liczbą złożonych deklaracji w 2014 r. spowodowane jest zamknięciem kont lub złożeniem deklaracji zerowych na nieruchomość.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust 1

Na terenie Więcbork w roku 2014 nie odnotowano konieczności wydania przez Burmistrza Więcborka decyzji administracyjnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w wyniku stosowych pouczeń właściciele nieruchomości złożyli brakujące deklaracje. W celu weryfikacji umów oraz dokumentów potwierdzających wywóz odpadów komunalnych w 2014 roku wysłano 34 wezwania do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie.

7. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy

Według sprawozdań przekazanych przez przedsiębiorców świadczących usługi odbioru odpadów komunalnych na terenie Gminy Więcbork w 2014 roku odebrano:

Kod odebranych odpadów komunalnych 4)	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych 4)	Masa odebranych odpadów komunalnych 5) [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2220,0
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	70,4
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	5,2
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	43,2
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	15,1
15 01 07	Opakowania ze szkła	142,6
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,5

20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,0
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	30,2
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,5
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,3
16 01 03	Zużyte opony	4,8
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31*	0,3

Z powyższych danych wynika, iż na terenie gminy Więcbork odebrano **2 220,00 [Mg]** zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 w tym, z terenu miasta **697,30[Mg]**, a z terenu wsi **1522,70[Mg]**.

Osiągnięte poziomy:

Zapisy art.3b u.c.p.g. obligują gminy do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, oraz do osiągnięcia poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z 25 maja 2012 roku w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczenia poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz.U.z 2012 r.poz.676),określa poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2014 wynosi **50%** Gmina Więcbork nie osiągnęła wymaganego poziomu redukcji gdyż wyniósł on **93,42%**, wynika to z faktu iż RIPOK nie funkcjonował a cała masa zmieszanych odpadów komunalnych przekazana była na składowisko.

Zgodnie z **Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku** w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U.z 2012 r.poz.645) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła dla 2014 roku wynosi **14%**. Osiągnięty przez Gminę Więcbork poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia ww. frakcji wynosi **22,31%**. Jest to wskaźnik wysoki biorąc pod uwagę, że w roku 2014 poziom odzysku tych frakcji surowcowych wynosi **14 %**, zgodnie z przywołanym Rozporządzeniem. Natomiast w stosunku do odpadów innych niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe wymagany poziom recyklingu, przygotowany do ponownego użycia i odzysku innymi metodami dla 2014 roku został określony na poziomie **38%**. Osiągnięty przez Gminę Więcbork poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia ww. frakcji wynosi **100%**.

Powyższe wyniki są dowodem na to że nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi przynosi zamierzone efekty. Jednakże zwiększona ilość odpadów komunalnych w 2014 r. nie pozwoliła osiągnąć wymaganych poziomów odpadów biodegradowalnych.

8. Wnioski

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Więcbork za 2014 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, ale przede wszystkim dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia najbardziej efektywnego ekonomicznie systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Priorytetowym zadaniem dla Gminy Więcbork na następne lata jest promowanie wysokiej jakości recyklingu, organizowania w tym celu systemów selektywnej zbiórki, tak aby spełnić niezbędne normy jakości odnośnie do właściwych sektorów recyklingu. Realizacja tego założenia wymaga przede wszystkim zapewnienia segregacji u źródła do czego Gmina Więcbork będzie sukcesywnie dążyć, jak również do zmiany systemu gospodarowania odpadami w celu osiągnięcia wskaźników BIO oraz wydzielenia popiołów z odpadów zmieszanych co spowoduje ich ogólne zmniejszenie

Sporządziła: Patrycja Berezowska

Zatwierdził: Tomasz Fifielski

KIEROWNIK
Referatu Rolnictwa,
Ochrony Środowiska i Dróg

mgr inż. Tomasz Fifielski